

Nr 71.

Ankom till riksdagens kansli den 26 november 1943 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44, i vad angår anslag till Befrämjande av landsbygdens elektrifiering jämte i detta ämne väckta motioner.

Utskottet får härigenom avgiva utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts till riksdagen den 8 oktober 1943 avlåtna proposition, nr 344, angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44, såvitt propositionen avser framställning om anslag till Befrämjande av landsbygdens elektrifiering jämte i detta ämne väckta motioner.

Driftbudgeten.

Nionde huvudtiteln.

G. Lanthushållning i allmänhet.

Befrämjande av landsbygdens elektrifiering, reservationsanslag. Under denna anslagstitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 346 av herr *Arrhén*, likalydande med II: 495 av herrar *Thorell* och *Birke*;

2) II: 463 av herr *Sandberg*; samt

3) II: 472 av herr *Hansson* i Skediga.

I samtliga dessa motioner har hemställts, att ifrågavarande anslag måtte höjas till 5,000,000 kronor, varjämte i de båda likalydande motionerna hemställts, att riksdagen måtte beakta däri anförda synpunkter beträffande skärgårdselektrifieringen.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, får utskottet hänvisa till dessa.

För ifrågavarande ändamål har anvisats dels å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 ett reservationsanslag av 5,000,000 kronor, dels i

riksstaten för budgetåret 1941/42 ett reservationsanslag av likaledes 5,000,000 kronor, dels å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, dels ock i riksstaten för innevarande budgetår ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

Förevarande anslag utbetalas och disponeras av länsstyrelserna i enlighet med bestämmelser som meddelas för varje särskilt fall. För avgivande av utlåtanden i frågor rörande understöd till befrämjande av landsbygdens elektrifiering har tillsatts en beredning, benämnd elektrifieringsberedningen, bestående av en representant för en var av kommerskollegium, lantbruksstyrelsen, vattenfallsstyrelsen och statens bränslekommission.

I skrivelse den 9 juli 1943 har *elektrifieringsberedningen* gjort framställning om att för innevarande budgetår måtte för ifrågavarande ändamål anvisas ett ytterligare anslag av förslagsvis 8,000,000 kronor. Beredningen har hemställt, att, för den händelse anslag icke alls eller endast till mindre belopp kunde erhållas, direktiv måtte lämnas på vad sätt de hittills tillämpade grunderna för bidragstilldelningen borde ändras.

Efter att inledningsvis ha erinrat om sin tidigare i skrivelse den 16 februari 1943 (se prop. nr 163/1943, bilaga 5, punkt 2) lämnade redogörelse angående disponerandet av de under åren 1940 och 1941 anvisade anslagen å sammanlagt 10,000,000 kronor, har beredningen beträffande ytterligare anslagsbehov för innevarande budgetår yttrat följande.

Sedan beredningens skrivelse den 16 februari 1943 avgavs, ha statsmakterna anvisat ytterligare anslag å sammanlagt 4,000,000 kronor, varav 2,000,000 kronor på tilläggsstat för budgetåret 1942/43 och 2,000,000 kronor för innevarande budgetår. Ur anslaget på tilläggsstat ha hittills beviljats 1,400,000 kronor. Därest nu under behandling liggande ansökningar — till stor del avseende anläggningar som igångsatts med förväntan om bidrag — behandlas efter de grunder, som under den senaste tiden tillämpats, skulle endast cirka 500,000 kronor finnas disponibla för ytterligare elektrifieringsprojekt. Enligt de underhandsupplysningar, beredningen erhållit från skilda håll, kunna ansökningar förväntas inkomma inom den närmaste tiden i sådan utsträckning, att även sistnämnda belopp inom kort bleve disponerat, därest ansökningarna behandlas efter nu tillämpade grunder. Hos beredningen vila dessutom på grund av kopparransonerings tills vidare bordlagda ansökningar på sammanlagt något mer än 2,000,000 kronor.

För att den subventionerade elektrifieringen skall kunna bedrivas i samma omfattning som under de senaste 12 månaderna, för vilket kopparransonerings, som den nu tillämpas, icke synes lägga hinder i vägen, beräknar beredningen att ytterligare 5,000,000 kronor skulle erfordras för innevarande budgetår. Räknat efter under senaste femmånadersperiod inkomna ansökningar å cirka 750,000 kronor per månad skulle behovet uppgå till omkring 8,000,000 kronor.

Beredningen har beträffande de hittills tillämpade tilldelningsgrunderna och dessas lämplighet anfört följande.

För elektrifieringsbidragen har hittills tillämpats en subventionsgräns av 90 kronor per tariffenhet, innebärande att elektrifieringsintressenterna skola bära minst denna kostnad själva. I undantagsfall — speciellt för vissa trakter i Värmland och övre Norrland — har subventionsgränsen dock varit 70 eller

80 kronor per enhet. Vad beträffar bidragens maximala storlek föreslogs i den utredning, som låg till grund för det första anslaget, 90 kronor per enhet. I åtskilliga fall ha emellertid högre bidrag beviljats. Beredningen har sålunda på senaste tiden baserat sina förslag på en maximitilldelning av 100 kronor per enhet. Maximibegränsningen har emellertid icke hindrat bidragstilldelning för projekt med något högre kostnad än $(90 + 100 =) 190$ kronor per enhet i sådana fall, då intressenterna — konsumenter, distributörer och kraftleverantörer — velat taga på sig mer än 90 kronor per enhet och den framtida ekonomien kunnat anses någorlunda tryggad genom att nyelektrifieringen utförts av ett större befintligt distributionsföretag med god ekonomi, genom åtaganden av konsumenterna att utföra naturaprestationer för anläggningarnas underhåll eller dylikt.

Beredningen är av den uppfattningen, att de hittills tillämpade tilldelningsgrunderna varit i stort sett lämpligt avvägda beträffande såväl de prestationer, vilka begärts av intressenterna själva, som hjälpens minimiomfattning med hänsyn till nyelektrifieringarnas ekonomi. Vidare synes det vid hittillsvarande storlek på bidragen ha varit möjligt att genomföra rätt fullständiga elektrifieringar, i det att även enstaka gårdar med mycket höga elektrifieringskostnader kunnat få komma med, vilka, om de icke fått kraft i samband med övrig elektrifiering, troligen fått bliva utan för mycket lång framtid. Ur dessa synpunkter anser beredningen sålunda anledning till ändring icke finnas.

Beträffande åtgärder för begränsning av den totala medelsåtgången har beredningen framhållit följande.

Höjning av subventionsgränsen och sänkning av det maximala bidraget få göras proportionsvis mycket stora för att medelsbehovet skall nämnvärt påverkas. En ändring med 10 kronor per enhet beräknas sålunda rent matematiskt minska bidragens totalbelopp med cirka 13 respektive 5 procent. Man får emellertid räkna med vissa biverkningar. En ytterligare minskning torde nämligen uppstå genom att vissa projekt, som ur ekonomisk synpunkt skulle genomföras med bidrag enligt nuvarande grunder, befinnas för vanskliga efter en skärpning. De ökade kraven på konsumenterna vid höjning av subventionsgränsen komma emellertid också att minska önskan att vara med och därigenom försämma anslutningsgraden, varvid i många fall kostnaderna per enhet öka snabbare än anslutningen minskas, så att bidragen i verkligheten bli större. En höjning av subventionsgränsen anser sig beredningen därför icke vilja föreslå. Beträffande maximibeloppets storlek skulle en återgång till den ursprungligen tillämpade 90-kronorsgränsen visserligen icke behöva ingiva betänkligheter, men en ändring, som verkligen radikalt påverkar medelsbehovet, skulle troligen medföra, att elektrifieringarna bli mindre fullständiga, och öka risken för att konsumenterna — i de fall då angelägenheten om kraft är mycket stor — påtaga sig större prestationer än de egentligen kunna bära.

En relativt kraftig beskärning av medelsbehovet med mindre ogynnsamma biverkningar torde kunna ernås, om en sänkning av maximala bidragsbeloppet per enhet kombineras med att bidrag överhuvudtaget icke lämnas till elektrifieringar med specifika kostnader överstigande ett fastställt värde. Överslagsvis skulle sålunda sammanlagda bidragshviljningen nedgå till hälften, därest bidragen maximeras till 80 kronor per enhet och därjämte som villkor för bidrag kräves att specifika anläggningskostnaden icke överstiger 170 kronor per enhet. Fastställes åter en lägre maximitilldelning kan vid oförändrat totalt bidragsbelopp kostnadsgränsen höjas. Det är visserligen föga tilltalande att avskära från bidrag en hel del projekt, vid vilka konsumenten

terna ha vilja och ekonomisk förmåga att prestera mera än vad som svarar mot det under subventionsgränsen liggande beloppet, men om en begränsning överhuvudtaget skall genomföras, torde det vara nödvändigt att helt utesluta vissa projekt, och det framstår då som förnuftigt att härför utvälja de dyraste. Vissa biverkningar få emellertid förutses. Det har sålunda hittills visat sig, att förutsättningarna för elektrifieringsprojekten i hög grad avpassas efter de för bidragen tillämpade tilldelningsgrunderna, och en tendens att tillrättalägga kostnaderna, så att specifika kostnaden kommer under det för bidragsbeviljningen avgörande värdet, torde sannolikt komma till synes. Beredningen, som hittills närmast haft att undersöka, att kostnaderna icke äro för högt upptagna i ansökningarna, torde emellertid ha lika god möjlighet att kontrollera motsatsen, varför orimliga avvikelser från de avsedda riktlinjerna icke torde behöva befaras. Ävenså torde få räknas med en tendens att vid projektering av anläggningarna utesluta de mera kostsamma delarna i syfte att hålla specifika kostnaden under det för bidrag fastställda gränsvärdet. Även om detta i extrema fall kan vara befogat, synes dock som allmän regel böra eftersträvas att varje elektrifiering blir så fullständig som möjligt. Det kan därför bli nödvändigt att sovra de bidragsberättigade projekten även ur den synpunkten att de skola giva en rimlig fullelektrifiering av området i fråga.

De förut avhandlade åtgärderna, avseende en ransonering av tillgängliga anslagsmedel, hänföra sig helt till de siffermässiga tilldelningsgrunderna. Åtgärder av annat slag äro emellertid tänkbara.

En möjlighet är, att de tillgängliga medlen förbehållas vissa landsdelar. Man skulle därvid kunna utvälja dem, som hittills fått minst bidrag, eller dem som äro minst utvecklade i elektrifieringshänseende.

En annan möjlighet är, att man söker placera bidragen, där elektrifieringen gör största nytta. Svårigheten är blott att mäta ifrågavarande nytta. Statens industrikommission tillämpar i fråga om tilldelningen av koppar för landsbygdselektrifiering en kvalificeringsfaktor, som ungefärligen anger proportionen mellan motorelektrifiering och totalelektrifiering. Avsikten är att förbehålla kopparen för sådan elektrifiering, särskilt av tröskverksdriften, som minskar behovet av olja för motorer, under det att ren belysningselektrifiering uteslutes. Sedan bestämmelserna för koppartilldelningen numera mildrats, begränsa svårigheterna i detta hänseende icke längre elektrifieringen i samma utsträckning som tidigare. Det kan emellertid ifrågasättas, att även för bidragstilldelningen skulle förutsättas en kvalificering i princip likartad med den som tillämpas vid koppartilldelningen, men strängare än denna. Härigenom skulle åtskilliga elektrifieringsprojekt bli uteslutna. Det är emellertid föga tilltalande att laborera med två olika kvalificeringskrav, helst som tillskapandet av ifrågavarande faktor väl närmast var en nödfallsutväg och den antagligen ger ett mycket ofullkomligt uttryck åt elektrifieringsnyttan.

När kopparsvårigheterna satte in, medgav kommerskollegium i syfte att möjliggöra viss önskvärd elektrifiering avsteg från förbudet att använda järn i lågspänningsledningar. Industrikommissionen medgiver vidare, att koppartilldelningen baseras på enbart den till ett projekt hörande kvalificerade anslutningen, under det att elektrifieringen och därmed även bidragsbehovet i obegränsad utsträckning kan utökas med okvalificerad anslutning, vilken tillgodoses medelst järnledningar. Ett upphävande av medgivandet att använda järn för ifrågavarande ledningar skulle av allt att döma minska medelsåtgången för bidragen. För ett sådant upphävande, vilket i varje fall torde komma att vidtagas så snart koppartillgången blir normal, tala vissa skäl. Järnledningarna i lågspänningsnäten möjliggöra i regel endast en nödtorftig kraftförsörjning, varför utbyten till betydande kostnader bli aktuella, så snart

koppar åter kan anskaffas. Vidare bör beaktas, att de elektriska gårdsinstallationer, som nu utföras, till följd av brist på åtskillig annan material än koppar, särskilt gummi, bli, om än icke lika mindervärdiga som under förra krisliden, dock av kristidskvalitet. Om det kunde förutses, att materialtillgången skulle vara normal om exempelvis ett år, borde det därför vara övervägande fördelaktigt att nedbringa elektrifieringsverksamheten under detta år. Åtgärden att förbjuda järn i lågspänningsledningarna torde emellertid få rätt vittgående följder, och i vilken omfattning därmed anspråken på elektrifieringsbidrag skulle nedbringas är svårt att överskåda. Även en del icke bidragsbehövande elektrifiering skulle förmodligen hindras, och tidpunkten för materialsvårigheternas upphörande kan ännu icke förutses.

Om anslagstillgången för elektrifieringsbidrag blir begränsad, kan som förut framhållits antingen denna begränsning direkt få återverka på bidragstilldelningen eller någon eller några ransoneringsåtgärder vidtagas. I förra fallet skulle bidrag då beviljas i den ordning ansökningar komma in, och när tillgängliga anslag äro helt förbrukade, får ett uppehåll göras i avvaktan på nytt anslag. Om emellertid en begränsning av bidragsbeviljningen i anslutning till medelstillgången skall åstadkommas medelst ändring av tilldelningsgrunderna, förordar beredningen, att maximala bidraget per enhet minskas och att bidrag lämnas endast till elektrifieringar med anläggningskostnad per enhet understigande visst fastställt belopp. De båda gränsvärdena få bestämmas med hänsyn till medelstillgången för varje tidsperiod. Beredningen vill emellertid framhålla, att vare sig den ena eller andra av de ovan avhandlade ransoneringsmetoderna tillämpas, kommer så gott som all ytterligare elektrifiering i Övre Norrland att hindras.

Departementschefen har i ärendet anfört och föreslagit följande:

»Anvisande av medel för ifrågavarande ändamål grundar sig på statsmakternas önskan att i nuvarande krisläge med dess svårigheter att anskaffa bensin samt lys- och brännoljor lämna ett verksamt stöd åt strävandena för landsbygdens elektrifiering. Denna bidragsverksamhet synes alltjämt böra fortsättas. Tillgången på koppar och viss annan för elektrifiering erforderlig materiel är emellertid begränsad, och det är angeläget att endast sådan materiel användes till elektrifieringsanläggningar, att dessa bliva av bestående beskaffenhet. En närmare utredning erfordras av den utsträckning, i vilken elektrifieringen med hänsyn härtill kan fullföljas. För att möjlighet skall erhållas att fortsätta elektrifieringen i den omfattning, vartill materielåtgången lämnar utrymme, synes ett belopp av 2,000,000 kronor böra äskas å tilläggsstat till riksstaten för löpande budgetår.»

I de likalydande *motionerna I: 346 och II: 495* har beträffande skärgårds elektrifieringen anförts följande.

Ehuru elektrifieringsberedningen i sin skrivelse av den 9 juli 1943 finner det föga tilltalande att arbeta med kvalificeringskrav, där det alltså gäller att bedöma var elektrifieringen gör den största nyttan, torde det förtjäna att påpekas, att enligt gällande bestämmelser koppartilldelningen nu begränsats på ett sådant sätt, att bland annat skärgårdselektrifieringen omöjliggöres. För att ge vår skärgårdsbefolkning den lättnad i isoleringens och den nödtvungna råvaruransoneringens tid, som nu är rådande, och som gör sig gällande på ett helt annat och svårare sätt än inom andra befolkningskategorier.

fordras ett slopande av den i industrikommissionens meddelande nr 29 och 112 angivna kvalificeringsfaktorn eller dennas sänkning till högst 0.25. Det synes vara värt att överväga, huruvida icke en dylik ruckning av bestämmelserna kunde finnas både önskvärd och skälig, med hänsyn till skärgårdens speciella förhållanden.

Industrikommissionens bestämmelser angående tilldelning av koppar för landsbygdselektrifiering innehålla enligt kommissionens meddelanden nr 29 och 112 bland annat följande.

1. Koppar reserveras i främsta rummet för sådana företag, som huvudsakligen avse jordbrukslektrifiering (träskning, mjölkning m. m.) eller hantverk och småindustri (kvarnar, sågar m. m.). För att dessa behov skola kunna tillgodoses, kan koppar icke disponeras för företag, som helt eller till övervägande del avse belysning.

2. För företagens klassificering i »belysningsföretag» och »övrige företag» fastställas för varje av ett elektrifieringsprojekt berört område

dels totala antalet CB-enheter, utgörande summan (a) av antalet tariffenheter (te) enligt vattenfallsstyrelsens tariffenhetsnormer av år 1930 och antalet tariffenheter, beräknade enligt 1 te per motorhästkraft, för sådana kvarnar och sågar m. m., för vilka tariffenheter enligt sagda normer ej beräknas,

dels ock summan (b) av antalet hektar odlad jord hos alla jordbruksfastigheter, vilkas maskiner för träskning och/eller mjölkning omedelbart komma att elektrifieras, och antalet CB-enheter för fastigheter med motordrift för rörelse (hantverk, industri, kvarnar, sågar).

3. Tilldelning av koppar medges endast, om förhållandet $\frac{b}{a}$ (kallat kvalificeringsfaktorn) uppgår till 0.6 eller högre värde, och endast till företag, vilkas totala behov av koppar för det yttre ledningsnätet (alltså exklusive transformatorer, installationer och motorer) utgör högst 12 kilogram per CB-enhet (antalet kilogram dividerat med värdet a).

Utskottet.

Enligt vad utskottet inhämtat rörande medelsåtgången och anslagsbehovet hos elektrifieringsberedningen, skulle för att efter hittills tillämpade grunder kunna tillgodose redan inkomna ansökningar om bidrag till planerade elektrifieringsföretag erfordras cirka 400,000 kronor utöver det anslag å 2,000,000 kronor som anvisats för innevarande budgetår till ändamålet. Vid bedömandet av storleken av det tilläggsanslag som sålunda nu kan behöva lämnas bör såsom departementschefen anfört beaktas i vilken omfattning erforderlig materiel kan ställas till förfogande för fortsatt elektrifiering. Tillgången på flera av de för elektrifieringsanläggningarna viktigaste varorna, såsom koppar, olja, gummi och bly, är fortfarande mycket knapp inom landet och påfordrar att största sparsamhet iakttages vid förbrukningen. Även om dessa varor jämväl i fortsättningen finnas disponibla i ungefär samma mängd som för närvarande, komma de nya anläggningarna — eftersom vissa besparingsåtgärder och därav förorsakad standardsänkning varit nödvändiga — att bli

i någon mån krisbetonade och deras bestående beskaffenhet följaktligen icke fullt likvärdig med förkrigstidens. Dessutom har en icke obetydlig kostnadsstegring inträtt vilken huvudsakligen drabbar statsverket i egenskap av bidragsgivare. Elektrifieringsberedningen baserar nämligen sina förslag på att intressenterna skola påtaga sig anläggningskostnaderna intill 90 kronor och statsverket överskjutande kostnader med högst 100 kronor per enhet. För intressenternas vidkommande torde böra beräknas att underhållskostnaderna bliva något högre än normalt, varjämte bör förutses att vissa förbättringar och omläggningar kunna bliva nödvändiga i framtiden, medförande ytterligare utgifter för intressenterna.

Under angivna förhållanden synes det utskottet vara såväl ett allmänt som enskilt intresse att elektrifieringen i nuvarande läge icke forceras till den grad att mer eller mindre bristfälliga och fördyrade anläggningar komma till stånd i en utsträckning som kan undvikas om återhållsamhet iakttages. Utskottet underskattar å andra sidan icke det förklarliga behovet och den berättigade önskan hos konsumenterna att i rådande krisläge med dess svårigheter att anskaffa bensin samt lys- och brännoljor söka minska olägenheterna härav genom att tillgripa elektrifiering.

Med hänsyn till det anförda torde enligt utskottets mening tillräcklig anledning för närvarande saknas att på grund av yrkandena i de föreliggande motionerna I: 346 samt II: 463, 472 och 495 tillstyrka höjning av det belopp, 2,000,000 kronor, vilket Kungl. Maj:t nu äskat såsom tilläggsanslag för det ändamål varom här är fråga. Därest den fortsatta utvecklingen skulle därtill föranleda, torde frågan om ytterligare tilläggsanslag kunna underställas nästkommande riksdag. Intill dess synes i allt fall den här tillstyrkta medelsanvisningen vara tillfyllest.

I de likalydande motionerna I: 346 och II: 495 har vidare i syfte att möjliggöra ökad elektrifiering för belyningsändamål hos skärgårdsbefolkningen framförts vissa synpunkter samt ifrågasatts att slopa den av industrikommissionen angivna kvalificeringsfaktorn vid koppartilldelningen eller sänka denna från nuvarande 0.6 till högst 0.25. Med anledning härav har inom utskottet framhållits att liknande synpunkter kunna anläggas även på förhållandena i andra jämförliga landsdelar, såsom skogs- och fjällbygderna. För befolkningen inom hithörande i elektrifieringshänseende föga utvecklade områden är uppenbarligen ett utbyggande av elektrifieringen av största betydelse, särskilt i nuvarande krisläge, och ägnat att medföra en behövlig och önskvärd lättnad som ingalunda må förringas. En uppmjukning av tilldelningsgrunderna för koppar i överensstämmelse med vad som ifrågasatts i motionerna skulle visserligen möjliggöra ökad belyningselektrifiering, men den begränsade tillgången på materiel komme å andra sidan att påkalla minskning i råvarutilldelningen för jordbruks- och hantverksindustri, som befunnits böra ha företräde. I betraktande härav anser sig utskottet icke kunna biträda motionerna i förevarande del. Emellertid finner utskottet det önskvärt att industrikommissionen och elektrifieringsberedningen ha sin uppmärksamhet riktad på denna angelägenhet samt söka att, i den

mån så låter sig göra utan att huvudprinciperna för bidragstilldelningen äventyras, tillgodose belyningsbehovet så långt resurserna det medgiva.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å de likalydande motionerna I: 346 och II: 495, i förevarande del, samt II: 463 och II: 472, till *Befrämjande av landsbygdens elektrifiering* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44 anvisa ett *reservationsanslag* av 2,000,000 kronor;

B. att de likalydande motionerna I: 346 och II: 495 i övrigt må anses besvarade med vad utskottet ovan anförte.

Stockholm den 23 november 1943.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Granath, Gabrielsson, friherre Beck-Friis, Näslund, Anderberg, Nils Olsson** och *Dahlström** saml

från andra kammaren: herrar *Andersson i Löbbo, Liedberg, Gustafson i Vimmerby, Ericsson** i *Sörsjön, Mäler*, Carlström*, Lundbom* och *Jacobson*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Näslund, Nils Olsson, Ericsson* i *Sörsjön, Mäler* och *Jacobson*, vilka ansett, att utskottet i *anslagsfrågan* bort hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med bifall till de likalydande motionerna I: 346 och II: 495, i förevarande del, samt II: 463 och II: 472, till *Befrämjande av landsbygdens elektrifiering* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1943/44 anvisa ett *reservationsanslag* av 5,000,000 kronor.